

مجله علمی پژوهشی مکانیک سازه‌ها و شاره‌ها

DOI: 10.22044/jsfm.2019.7809.2776

مطالعه و بررسی تانک تهنشینی ثانویه مجهز به لاملا با استفاده از مدل فاز گسسته (DPM)

صابر دلدار^۱, علی جعفریان^{۲*} و امید مهدوی کشاور^۱^۱ کارشناسی ارشد، گروه تبدیل انرژی، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران^۲ دانشیار، گروه تبدیل انرژی، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

مقاله مستقل؛ تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۹/۱۹؛ تاریخ بازنگری: ۱۳۹۷/۱۲/۱۲؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۲/۲۸

چکیده

فرایند پیش‌تصفیه‌ی آب‌های مورد استفاده در بخش‌های صنعتی به منظور سختی‌زدایی و جلوگیری از تشکیل رسوب در تبخیر کننده‌ها، دارای اهمیت است. زلال‌سازه‌ای مجهز به لاملا، باعث بهبود فرآیند تصفیه و کاهش هزینه می‌شود. در پژوهش حاضر با بهره‌گیری از ابزار CFD جریان داخل تانک، تهنشینی مجهز به لاملا مورد مطالعه قرار گرفته است. با استفاده از مدل فاز گسسته (DPM) و با توجه به کوپلینگ دو طرفه بین فاز اصلی (سیال) و فاز گسسته (ذرات)، مسیر حرکت ذرات را بدینسانشان می‌نماید. مدل توربولانس k-ε RNG به منظور شبیه‌سازی جریان چرخشی موجود داخل تانک استفاده شده است. محاسبه بازدهی حذف تانک تهنشینی در حالت حضور یا عدم حضور لاملا، اندازه مختلف ذرات و زوایای مختلف لاملا، از جمله مطالعات و بررسی‌های صورت گرفته در پژوهش حاضر است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، وجود لاملا، با بهبود مشخصات تاثیرگذار بر فرآیند تهنشینی، از جمله سرعت بالاروندگی آب، انرژی توربولانسی جریان و کاهش حجم ناحیه چرخش، باعث افزایش بازدهی حذف ناخالصی تانک به میزان ۶/۴۷ درصد می‌شود. از سویی دیگر وجود لاملا ثبات در میزان بازدهی حذف ناخالصی در دبهای مختلف را به دنبال دارد. مطالعه پارامتری روی زوایای مختلف لاملا نشان می‌دهد، تغییر زاویه از ۶۰ به ۴۵ درجه، افزایش ۱۴/۶۶ درصدی در میزان بازدهی را در پی دارد.

کلمات کلیدی: پیش‌تصفیه؛ تانک تهنشینی؛ لاملا؛ بازدهی حذف ناخالصی؛ مدل فاز گسسته

Study and Investigation of Secondary Sedimentation Tank Equipped with Lamella using Discrete Phase Model (DPM)

S. Deldar¹, A. Jafarian^{2,*}, O. Mahdavi keshavar¹¹ M.Sc. Graduate, Energy Conversion Department, Mechanical Engineering Faculty, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.² Assoc. Prof., Energy Conversion Department, Mechanical Engineering Faculty, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

Abstract

Water softening and preventing of scaling in evaporators are very important in industrial water treatment processes. Lamella clarifiers improve the treatment process and decrease its related costs. In the present study, by using a CFD approach, the flow inside the sedimentation tank equipped with lamella has been studied. By using the Discrete Phase Model (DPM) and due to the two-way coupling between the main phase (fluid) and the discrete phase (particles), the particles motion has been traced. The turbulence model k-ε RNG is used to simulate the flow inside the sedimentation tank. The influence of employing lamella plates and their inclination angle as well as size of particles have been conducted. Results showed that using lamella inside the tank, by tuning the rising velocity of water, turbulent flow energy, and reduction of the rotational area volume, leads to increase of the tank particle removal efficiency by 6.47 percent. In addition, the presence of lamella causes a stability in the removal efficiency of sedimentation tank at different flow rates. A parametric study with the aim of investigating the effect of different angles of lamella on the tank efficiency shows that changing the angles of the plates from 60 to 45 degrees increases the efficiency by 14.66 percent.

Keywords: Pretreatment; Sedimentation Tank; Lamella; Particle Removal Efficiency; Discrete Phase Model.

* نویسنده مسئول؛ تلفن: +۹۱۰-۰۲-۸۸۴۹۱۸

آدرس پست الکترونیک: jafarian@modares.ac.ir

۱- مقدمه

تسريع فرآیند تهشینی مجهز به صفحات شبیدار هستند، ذراتی که برای فرآیند تهشینی مهیا شدند (لخته و میکروسند لجن)، تهشین می‌گردند و به پایین تانک جریان پیدا می‌کنند. ذرات تهشین شده در پایین تانک تهشینی به کمک جاروب^۶ جمع شده و از طریق پمپ خارج می‌شوند؛ همچنین از بالای صفحات شبیدار نیز آب زلال با جریان آرام خارج می‌شود.

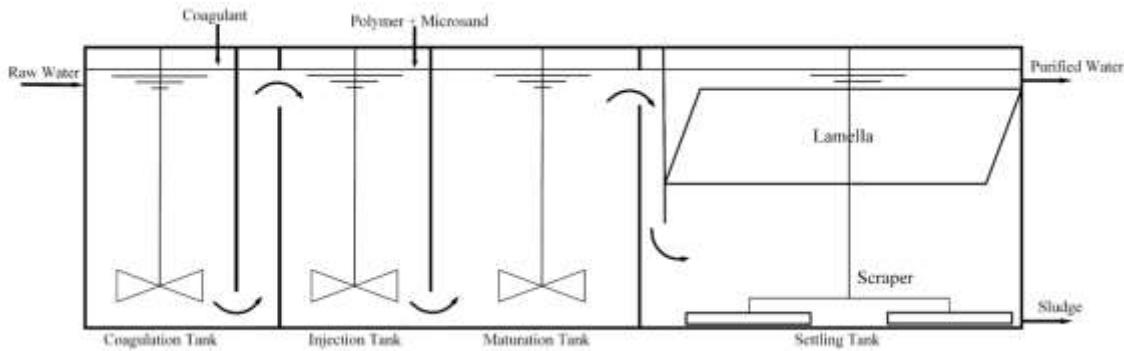
در زلال سازها به منظور افزایش راندمان جداسازی، از صفحات شبیداری به نام لاملا استفاده می‌شود. این صفحات فاصله ذره برای تهشین شدن و برخورد با صفحه ته-نهشین کننده را کم کرده و به عبارتی شرایط تهشینی را مهیا می‌کنند و سرعت تصفیه آب را افزایش می‌دهند. دیاگرام نیروی های وارد به ذره بین صفحات لاملا، در شکل ۲ نشان داده شده است. به ذره دو نیروی گرانش و جریان وارد می‌شود؛ برآیند نیروها، ذره را به سمت دیوارهای پایینی منحرف می‌کند. مسیر حرکت جریان در این صفحات از پایین به بالا و جریان عموماً آرام است [۴].

پژوهش‌های زیادی در زمینه تحلیل جریان و مدل‌های تهشینی در تانک تهشینی ثانویه^۷ صورت گرفته است. هاگر و آبریل [۵] با استفاده از ابزار اندازه‌گیری آزمایشگاهی، توزیع سرعت و غلظت داخل تانک تهشینی ثانویه را بدست آوردند. در پژوهش آنها یکی از تانک‌های تهشینی مورد آزمایش، به عنوان مرجع مقایسه در نظر گرفته شده است و در سایر تانک‌ها تغییراتی از قبیل، طول، نوع ورودی و خروجی داده شد. اصغرزاده و همکاران [۶] با استفاده از ابزار آزمایشگاهی، پژوهشی در زمینه تحلیل تانک تهشینی و تاثیر حضور بافل تکی و چندتایی بر میدان جریان سیال و توزیع غلظت در تانک تهشینی مستطیلی انجام دادند. اتانسیاگولا و همکاران [۷]، با بررسی تانک تهشینی به کمک ابزار CFD^۸، تاثیر دما بر ورودی بر میزان عملکرد تانک تهشینی را بررسی کردند. آنها نشان دادند که بازدهی تانک برای ذرات با قطر ۲۵۰ میکرومتر با افزایش دما، از ۹۹/۵ درصد کاهش پیدا کرده و به میزان ۷۶ درصد می‌رسد. تمایل و فیروزآبادی [۸] به شبيه

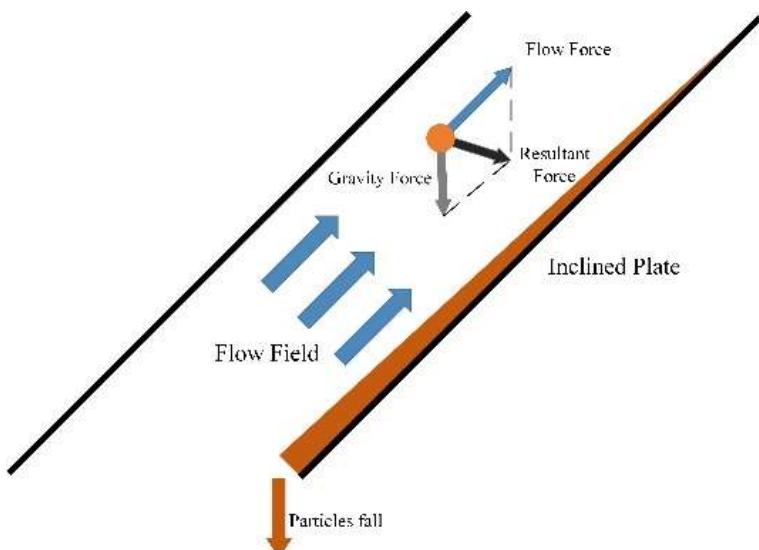
تأمین آب یکی از نیازهای اولیه و ضروری بشر بوده است و از جمله موضوعات مهم در کشورهای در حال توسعه محسوب می‌شود [۱]. تصفیه آب از آن جهت مهم است که آب در دسترس محدود است و باید دوباره به چرخه مصرف برگرد. پيش‌بنني‌ها حاکي بر اين است که در سال ۲۰۲۵ ميلادي به علت بحران بي‌آب از هر سه انسان يك نفر با مشكل كمبود آب مواجه خواهد بود [۲]. از ديگر دلائل اهميت فرآيند تصفيفه، سختي زدياي آب و پيشگيري از تشکيل رسوب و خوردگي در بويلرها و دستگاههای خنک‌کننده است. يكی از واحدهای فرآيندی معمول در تصفيفه آب، تهشینی است. فرآيند تهشینی برای حذف مواد قابل تهشین شدن با کمک نيروي جاذبه طراحی می‌شود. اندازه برخی ذرات آلدگي ممکن است، به قدر کافی بزرگ نبوده و مناسب برای فرآيند تهشینی نباشند؛ همچنین برخی آلدگي‌ها موجود در آب به صورت مواد محلول هستند که قابلیت تهشینی ندارند. اين مسائل باعث کاهش کیفیت آب خروجی و افزایش زمان تصفيفه آب خواهد شد. به منظور سرعت بخشیدن به فرآيند تهشینی و حذف آلدگي‌ها، از انعقاد و لخته‌سازی با کمک تزریق مواد شیمیابی جهت به هم پیوستن ذرات موجود در آب و بزرگ نمودن اندازه آنها، استفاده می‌شود [۳]. از جمله تکنولوژی‌هایی که از فرآيند انعقاد و لخته‌سازی بهره می‌برد، زلال سازهای مجهز به لاملا^۱ است (شکل ۱). در اين تکنولوژی، آب‌های آلد به سمت مخزن اولیه پمپ می‌شود که مواد منعقدکننده^۲ اضافه می‌شود. سپس آب به مخزن تزریق وارد می‌شود و در اين مخزن، پلیمرها^۳ و میکروسندها^۴ به آب اضافه می‌شود تا لخته‌ها را ایجاد کنند.

در ادامه فرآيند زلال سازی، سیال و جامد (میکروسند، پلیمر و ذرات آلدگی موجود در آب) از دریچه‌ای در پایین مخزن تزریق وارد مخزن بلوغ^۵ می‌شود. از اين مرحله سیال و ذرات آلاینده که به طور كامل لخته شده و سنگین شده‌اند، وارد تانک تهشینی می‌گردند. در اين تانک که به منظور

¹ Lamella² Coagulant³ Polymer⁴ Microsands⁵ Maturation⁶ Scraper⁷ Secondary Clarifier⁸ Computational Fluid Dynamics

شکل ۱- شماتیک فرآیند زلالسازهای مجهر به لاملا

شکل ۲- شماتیک نیروهای وارد بر ذره در بین صفحات لاملا

شبیه‌سازی عددی میدان جریان با استفاده از مدل چند فازی مخلوط^۲ داخل تانک تهنشینی پرداختند. آنها همچین تأثیر حضور بافل از لحظه فاصله از ورودی و عمق گرفتن داخل تانک را مورد سنجش قرار داده و پیش بینی کردند که انتخاب فاصله مناسب بافل از ورودی بازدهی، حذف تانک تهنشینی را به میزان ۹/۹۷ درصد افزایش خواهد داد. شاهرخی و همکاران [۱۱] به بررسی آزمایشگاهی و شبیه‌سازی تانک تهنشینی مستطیلی و تأثیر حضور بافل بر میدان جریان و کاهش حجم جریان چرخشی پرداختند.

سازی دو بعدی حوضچه اولیه در نرم افزار FLUENT^۱ پرداختند و نتایج مدل‌های آشفتگی $k - \epsilon$ - RNG را مقایسه نمودند و مدل RNG را در پیش‌بینی طول نواحی چرخشی مناسب‌تر یافتند. تارپاکوگاو و همکاران [۹]، با تحلیل سه بعدی هیدرودینامیک میدان با استفاده از مدل اویلری-lagrangian و با در نظر گرفتن تأثیر کوپلینگ دوطرفه (تأثیر فاز سیال بر فاز گستته و بالعکس)، میزان تأثیر قطر و کسر حجمی ذرات بر مشخصه‌های مهم جریان از جمله توربولانس را بررسی کردند. لیو و همکاران [۱۰]، به پژوهش تجربی و

² Mixture¹ FLUENT

حذف تانک تهنشینی در شرایط ورودی مختلف بیان شده است و به منظور بهبود عملکرد لاملا، زاویه بهینه معرفی شده است. پژوهش حاضر با بهره‌گیری از ابزار CFD، نرمافزار فلوئنت و با استفاده از مدل فاز گسسته (DPM)، به تحلیل میدان جریان حاوی ذره داخل تانک تهنشینی می‌پردازد. مدل توربولانسی RNG k-ε به منظور تحلیل جریان مغشوش داخل تانک تهنشینی، درنظر گرفته شده است؛ همچنین اثر توربولانس بر فاز گسسته با استفاده از مدل گامزنی گسسته تصادفی (DRW) لحاظ گردیده است.

۲- روش پژوهش، معادلات حاکم

امروزه تحلیل جریان‌های دو فازی و چندفازی در گستره‌وسیعی از سیستم‌های مهندسی کاربرد دارد. از جمله رویکردها در تحلیل جریان‌های چندفازی، روش اولری-لاگرانژی است. در این روش حرکت فاز پیوسته در چهارچوب اولری مدل می‌شود؛ حرکت ذرات فاز پراکنده (خط مسیر) نیز به طور صریح در یک چهارچوب لاگرانژی شبیه‌سازی می‌گردد و میانگینی از تعداد خطوط مسیر برای بدست آوردن اطلاعات لازم جهت مدلسازی تاثیر فاز پراکنده بر فاز پیوسته استخراج می‌شود. این موضوع دیدگاه اولری-لاگرانژی را در دسته ابزارهای مناسب در تحلیل جریان‌های حاوی ذره جامد، مانند جریان سیال حاوی ذره در تانک تهنشینی، قرار می‌دهد.

۲-۱- معادلات حاکم

سیال مورد تحلیل به صورت پیوسته و تراکم ناپذیر رفتار می‌کند. فاز سیال توسط معادلات ناویر-استوکس شبیه‌سازی می‌شود. معادله پیوستگی (۱) و معادله اندازه حرکت خطی (۲) به صورت زیر است:

$$\nabla \cdot (\rho u) = 0 \quad (1)$$

$$U_j \frac{\partial U_i}{\partial x_j} = - \frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial x_i} + \frac{\partial}{\partial x_j} \left(v \left(\frac{\partial U_i}{\partial x_j} + \frac{\partial U_j}{\partial x_i} \right) - \overline{u'_i u'_j} \right) + S_{dp} \quad (2)$$

مسیر حرکت فاز گسسته (ذرات) به وسیله انتگرال گیری روی معادله حرکت هر ذره در چارچوب مرجع لاغرانژی محاسبه می‌شود. معادله (۳) نیروهای وارد شده به ذره است.^[۴]

رامین و همکاران [۱۲] با استفاده از ابزار CFD به شبیه‌سازی دو بعدی تقارن محوری تانک تهنشینی استوانه‌ای پرداختند. ایشان مدل جدیدی برای سرعت تهنشینی^۱ ذرات داخل تانک تهنشینی ارائه دادند و غلظت ذرات در نواحی مختلف تانک را پیش‌بینی کردند. گکسولی و استمو [۱۳]، به بررسی تأثیر جریان باد بر عملکرد تانک تهنشینی با استفاده از مدل چندفازی^۲ VOF و یک‌فازی پرداختند و دریافتند، وزیدن جریان باد بازدهی تانک تهنشینی را از میزان ۸۵/۴ درصد به میزان ۸۳/۴ درصد کاهش می‌دهد. دلار و همکاران [۱۴]، به بررسی تانک تهنشینی با استفاده از ابزار CFD و مدل فاز گسسته^۳ پرداختند. در پژوهش آنها به تأثیر موقعیت ورودی جریان در موقعیت‌های مختلف پرداخته شده است.

به منظور بهبود عملکرد تانک تهنشینی، پژوهشگرانی به بررسی تأثیر صفحات شیبدار داخل تانک‌های تهنشینی پرداختند. صالح و همودا [۱۵]، با استفاده از صفحات شیبدار میزان عملکرد تانک تهنشینی را در دهی بالا افزایش دادند. سرکار و همکاران [۱۶] به صورت پارامتریک، به تأثیر صفحات شیبدار بر عملکرد تانک تهنشینی پرداختند. در پژوهش آنها، از جمله پارامترهای مهم و تأثیرگذار در صفحات شیبدار به طول صفحات، زبری، زاویه و تعداد صفحات اشاره شده است. صلاح [۱۷] با ابزار آزمایشگاهی تأثیر حضور صفحات شیبدار بر میزان عملکرد تانک تهنشینی را بررسی کرده است. آنها تأثیر زوایای مختلف صفحات شیبدار (۳۰، ۴۵ و ۶۰ درجه) و دبی جریان ورودی را مطالعه کرده‌اند.

بررسی پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که غالباً پژوهش‌ها صرفاً به شبیه‌سازی و اندازه‌گیری میدان جریان داخل تانک‌های تهنشینی پرداخته‌اند. در این مطالعات روی بازده حذف ذرات با اندازه‌های متفاوت در حضور صفحات شیبدار به صورت خاص پژوهشی انجام نشده است. در پژوهش حاضر، بازدهی حذف ذرات با اندازه‌های متفاوت در حضور یا عدم حضور لاملاً پرداخته شده است و نتایج با یکدیگر مقایسه شده‌اند؛ همچنین تأثیر لاملاً بر میزان بازدهی

¹ Settling Velocity Model

² Volume of Fluid

³ Discrete Phase Model

$$\alpha = \frac{C_p}{\rho_p} \approx 10^{-4} \quad (9)$$

با توجه به کسر حجمی، فرض کوپلینگ دو طرفه لحاظ گردیده است. به عبارتی علاوه بر اثر فاز اصلی بر فاز ثانویه، اثر فاز ثانویه بر فاز اصلی نیز در نظر گرفته می‌شود. این موضوع به کمک ترم چشممه فاز گسسته (S_{dp}) در رابطه مونتموم سیال (رابطه (۲)) لحاظ شده است.

۳-۳- توربولانس

با توجه به شرایط مسئله و هندسه مورد مطالعه، مدل RNG k- ϵ برای تحلیل توربولانس مسئله در نظر گرفته شده است. معادلات عمومی انتقال برای انرژی جنبشی توربولانس k (رابطه (۱۰)) و برای نرخ اضمحلال توربولانس ϵ (رابطه (۱۱)) به صورت زیر در نظر گرفته می‌شود [۲۲]:

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial x_j} (\rho k u_i) \\ = \frac{\partial}{\partial x_j} \left(a_k \mu_{eff} \frac{\partial k}{\partial x_j} \right) + G_k + G_b - \rho \epsilon \end{aligned} \quad (10)$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial x_j} (\rho \epsilon u_i) \\ = \frac{\partial}{\partial x_j} \left(a_\epsilon \mu_{eff} \frac{\partial \epsilon}{\partial x_j} \right) \\ + C_{1\epsilon} \frac{\epsilon}{k} (G_k + C_{3\epsilon} G_b) - C_{2\epsilon} \rho \frac{\epsilon^2}{k} - R_\epsilon \end{aligned} \quad (11)$$

۴-۲- گام زنی گسسته‌ی تصادفی^۱

مشهورترین روش برای مدل کردن نوسانات سرعت فاز سیال بر فاز گسسته، روش گامزنی گسسته تصادفی است. بزرگترین ویژگی این روش، نمونه‌سازی نوسانات سرعت ذره از طریق توزیع گوسین با میانگین صفر و واریانس میانگین محدود سرعت آشفتگی، است. در این نمونه‌سازی سرعت، آشفتگی همسانگرد فرض می‌شود؛ در نتیجه سه مولفه سرعت آنی با یکدیگر برابر خواهد بود (رابطه (۱۲)).

$$\begin{aligned} m_p \frac{du_p}{dt} = F_{fr} + F_g + F_b \\ + F_{br} + F_s + F_{pg} + F_{vm} \end{aligned} \quad (3)$$

بردارهای سمت راست رابطه (۳)، از چهار راست به ترتیب نیروی اصطکاک، گرانش، شناوری، بروانی، برآی-سافمن، گرادیان فشاری و جرم مجازی هستند. از بین نیروهای شناخته شده، تنها نیروهای برآی-سافمن و بروانی در این پژوهش، قابل صرفنظر کردن است.

نیروی اصطکاک مهم‌ترین نیروی موجود در تحلیل حاضر به حساب می‌رود و با توجه به فرض کروی بودن ذرات با کمک رابطه (۴) بدست می‌آید [۱۸]:

$$F_{fr} = \frac{1}{2} C_d A_f \rho_f |u_r|^2 \vec{\lambda}_{ur} \quad (4)$$

نیروی گرانش وابسته به شتاب گرانشی زمین و متناسب با جرم ذره است. برای جرم ذره و نیروی گرانشی وارد بر آن رابطه (۵) بیان شده است [۱۹]:

$$F_g = \frac{\pi \rho_p d_p^3}{6} g \quad (5)$$

نیروی شناوری (نیروی ارشمیدسی)، ناشی از مجموع اختلاف فشار سیال در اطراف جسم است (رابطه (۶)) [۲۰]:

$$F_b = -\frac{\pi \rho_f d_p^3}{6} g \quad (6)$$

نیروی جرم مجازی زمانی که نسبت چگالی سیال به ذره بیشتر از ۰/۱ است، با کمک رابطه (۷) محاسبه می‌شود [۲۱]:

$$F_{vm} = \frac{1}{2} \frac{\rho_f}{\rho_p} \frac{d}{dt} (u_f - u_p) \quad (7)$$

نیروی گرادیان فشار از معادلات ناویر استوکس کامل مشتق شده است و نشان‌دهنده نیروی وارد شده به سیالی است که اگر ذرات نبودند، میدان را اشغال می‌کرد (رابطه (۸)) [۲۰]:

$$F_{PG} = m_p \frac{\rho_f}{\rho_p} \left(\frac{du_f}{dt} - v_f \Delta u_f \right) \quad (8)$$

۴-۳- اندرکنش سیال و ذره

مهم‌ترین فرض برای شبیه‌سازی جریان‌های چندفازی و جریان‌های حاوی ذره در تانک تهشیبی، اندرکنش بین فازهای اصلی (آب) و ثانویه (ذره) است. در این پژوهش، غلظت ورودی ذرات ($\frac{kg}{m^3}$) ۰/۲ در نظر گرفته شده است. کسر حجمی با کمک رابطه (۹) محاسبه می‌شود:

^۱ Random Walk Model

شده است. ذرات در نظر گرفته شده به عنوان فاز ثانویه، کروی و با چگالی ($\frac{kg}{m^3}$) ۲۶۵۰ هستند؛ همچنین توزیع قطری ذرات، به صورت جدول ۱ در نظر گرفته شده است.

جدول ۱- توزیع قطری ذرات

جایگاه (mm)	قطر ذرات (mm)	توزیع قطری ذرات	کلاس‌های جرمی ذرات بر اساس اندازه (%)
۲	۰/۰۰۱ ~ ۰/۰۰۵	۱	۲
۸	۰/۰۰۵ ~ ۰/۰۱	۲	۸
۱۷	۰/۰۱ ~ ۰/۰۲۵	۳	۱۷
۲۲	۰/۰۲۵ ~ ۰/۰۵	۴	۲۲
۲۰	۰/۰۵ ~ ۰/۱	۵	۲۰
۱۴	۰/۱ ~ ۰/۲۵	۶	۱۴
۱۱	۰/۲۵ ~ ۰/۵	۷	۱۱
۶	۰/۵ ~ ۱	۸	۶

۶- پارامترهای بررسی و سنجش عملکرد تهشینی برای آگاهی از میزان عملکرد تانک تهشینی پارامتری به نام بازدهی حذف^۶ ناچالصی در تانک تهشینی تعریف می‌شود.

این پارامتر در تانک با رابطه (۱۴) محاسبه می‌شود [۲۵]:

$$\eta = \frac{C_{in} - C_{out}}{C_{in}} \quad (14)$$

در تانک‌های تهشینی، یکی از پارامترهای سنجش، میزان عملکرد تانک، حجم ناحیه‌ی چرخش^۷ است. به همین منظور کمیت C.V به کمک رابطه (۱۵) محاسبه می‌شود. هر چه مقدار این پارامتر کمتر باشد(حجم ناحیه‌ی چرخش به کل تانک کمتر باشد)، عملکرد ناحیه تهشینی بهتر خواهد بود [۱۱].

$$C.V = \frac{\text{حجم ناحیه چرخشی}}{\text{حجم کل تانک}} \quad (15)$$

⁶ Removal Efficiency
⁷ Circulation Volume

$$\sqrt{u'^2} = \sqrt{v'^2} = \sqrt{w'^2} = V_{rms} = \sqrt{\frac{2k}{3}} \quad (12)$$

$$u_f = (\bar{u} + \xi\sqrt{u'^2})\hat{i} + (\bar{v} + \xi\sqrt{v'^2})\hat{j} + (\bar{w} + \xi\sqrt{w'^2})\hat{k} \quad (13)$$

ξ در رابطه (۱۳) یک عدد تصادفی با توزیع طبیعی یا گاووسی است که مقدار میانگین و انحراف معیار تعریف آن در این روش به ترتیب برابر ۰ و ۱ است [۲۳].

۵- هندسه و مشخصات تانک تهشینی مورد مطالعه

شکل ۳ شماتیک دو بعدی تانک تهشینی را به همراه مشخصات فیزیکی و چگونگی نحوه چینش صفحات لاملا را نشان می‌دهد. مطابق شکل ۳، تعداد ۱۲ عدد صفحه شیبدار (لاملا) به منظور پوشش کامل ناحیه تهشینی که عملکرد مناسب تانک را در پی دارد، در نظر گرفته شده است. بر اساس مراجع طراحی تانک تهشینی، فاصله بین صفحات لاملا ۲ تا ۵ سانتی‌متر است که در پژوهش حاضر این فاصله ۴ سانتی‌متر در نظر گرفته شده است. زاویه صفحات لاملا با محور افقی، برابر ۶۰ درجه در نظر گرفته شده است. طول صفحات لاملا نیز، ۱۸ سانتی‌متر و متناسب با ابعاد تانک تعییه شده‌اند [۲۴]. برای ورودی و خروجی تانک تهشینی به ترتیب شرط مرزی سرعت ورودی^۱ و فشارخروجی^۲ در نظر گرفته شده است. سطح آزاد تانک نیز دارای شرط مرزی تقارن است؛ همچنین برای فاز گسسته در ورودی شرط مرزی رهایی^۳، برای کف تانک شرط تله^۴ و برای دیوارها شرط بازتاب^۵ در نظر گرفته شده است.

در پژوهش حاضر از آب در شرایط استاندارد (دما ۲۹۸/۱۵K و فشار ۱۰۰ kPa) به عنوان سیال (فاز اصلی) استفاده شده است. فاز اصلی آب با چگالی ($\frac{kg}{m^3}$) ۹۹۸/۲ و ویسکوزیتی سیال آب ($\frac{kg}{m.s}$) ۰/۱۰۰۳ است. سرعت جریان ورودی به تانک تهشینی ($\frac{cm}{s}$) $V_{in} = ۱/۰۴۵$ در نظر گرفته

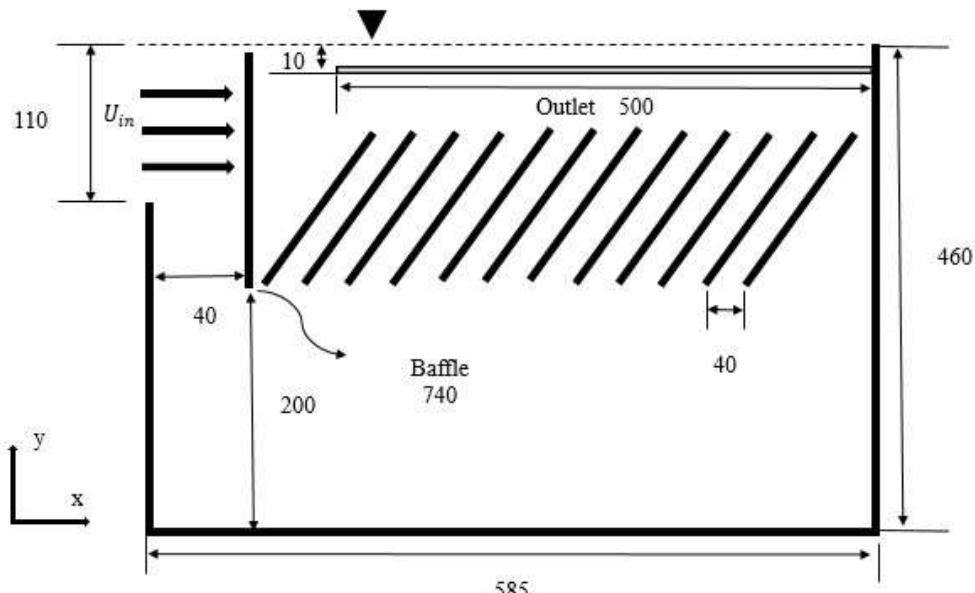
¹ Velocity-inlet

² Pressure-outlet

³ Escape

⁴ Trap

⁵ Reflect

شکل ۳- شماتیک تانک ته‌نشینی مورد مطالعه (ابعاد به میلیمتر)

۲-۳- استقلال از تعداد تلاش‌ها

برای حل فاز گستته در جریان سیال در حالت پایا، بایستی از تعداد تلاش‌ها در مدل گامزنی تصادفی به دلیل تعیین وضعیت ذره در سیال، استقلال گرفته شود. به همین منظور با تزریق ذرات، بازدهی تانک در تعداد تلاش‌های مختلف با یکدیگر مقایسه شده است (شکل ۶). با توجه به شکل ۶، از تعداد تلاش بیشتر از ۱۰۰، افزایش تعداد تلاش‌ها تاثیری بر نتیجه بازدهی ذرات نداشته است؛ بنابراین برای کاهش زمان شبیه‌سازی، می‌توان تعداد تلاش ۱۰۰ را برای شبیه‌سازی در نظر گرفت.

۳-۳- صحبت سنجی

به منظور اعتبارسنجی نتایج شبیه‌سازی پژوهش حاضر، از داده‌های آزمایشگاهی در دسترس [۱۱] استفاده شده است. اندازه‌گیری آزمایشگاهی میزان سرعت توسط شاهرخی و همکاران [۱۱] در یک تانک ته‌نشینی مستطیلی بدون بافل صورت گرفته است؛ همچنین در پژوهش تجربی آنها سرعت ورودی ثابت، رینولذ ورودی $Re_{in}=3972$ و غلظت ورودی ذرات (kg/m^3) $C_{in}=0.2$ لحاظ شده است. اندازه‌گیری سرعت میدان جریان داخل تانک ته‌نشینی نیز، توسط روش

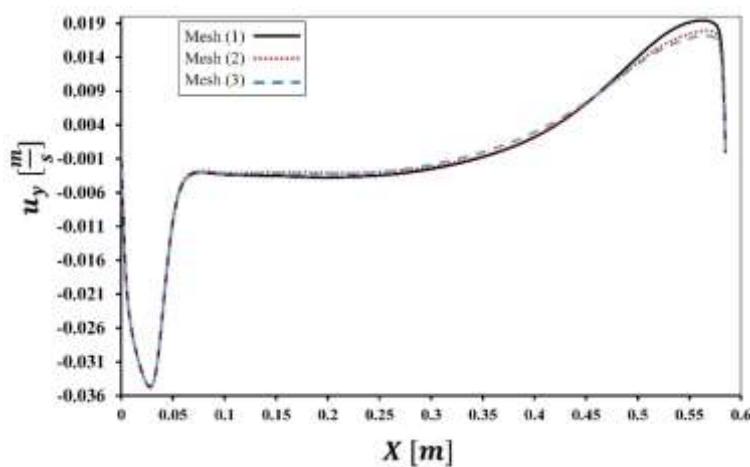
۳- نتایج و بحث

نتایج شبیه‌سازی تانک ته‌نشینی حاوی ذره، در این بخش آورده شده است. ابتدای این بخش اختصاص به اعتبارسنجی نتایج و روش شبیه‌سازی و بررسی استقلال از شبکه و تعداد تلاش‌ها^۱ در حل را دارد؛ همچنین با هدف بهبود عملکرد تانک، مطالعه پارامتریک روی تانک انجام شده است.

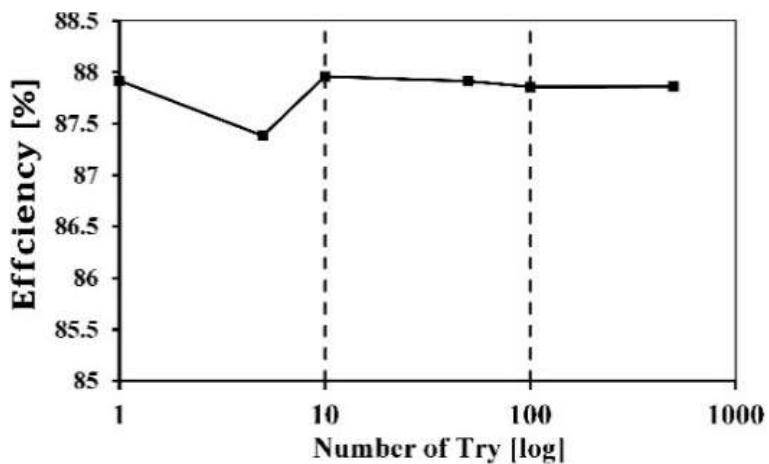
۳-۱- استقلال از شبکه‌بندی

به منظور استقلال نتایج شبیه‌سازی از شبکه‌بندی، نمودار توزیع سرعت در جهت y و در راستای طولی تانک ته‌نشینی (راستای x)، در سه شبکه‌بندی مختلف میدان حل (اندازه شبکه‌ها: Mesh(1)=204530, Mesh(2)=480560 و Mesh(3)=1100600) با یکدیگر مقایسه شده‌اند (شکل ۵). شکل ۵ نشان می‌دهد، افزایش شبکه‌ها از Mesh(2) به Mesh(3)، در نتایج سرعت در راستای طولی تانک تغییری ایجاد نمی‌کند؛ بنابراین می‌توان برای کاهش زمان محاسبات از Mesh(2) استفاده کرد.

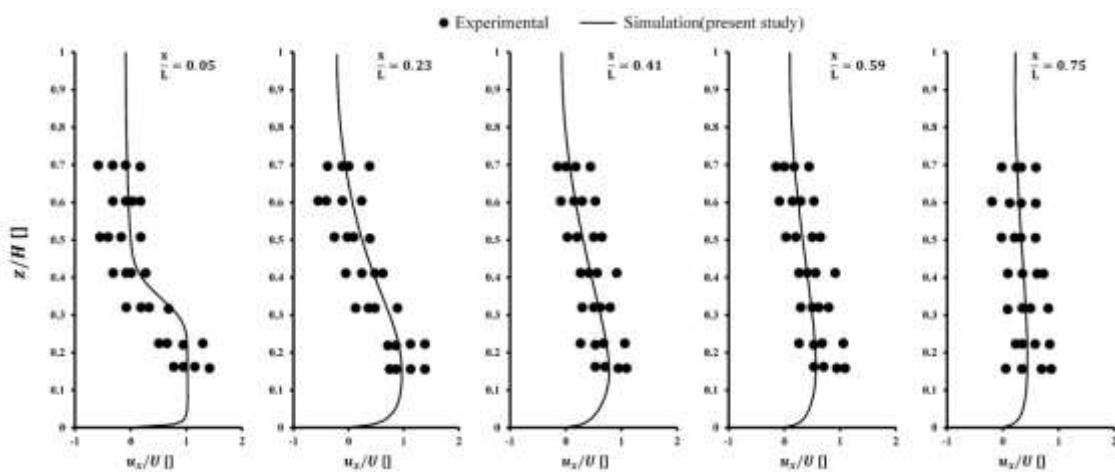
^۱ Number of Tries

شکل ۵- توزیع سرعت در جهت y در راستای طول تانک

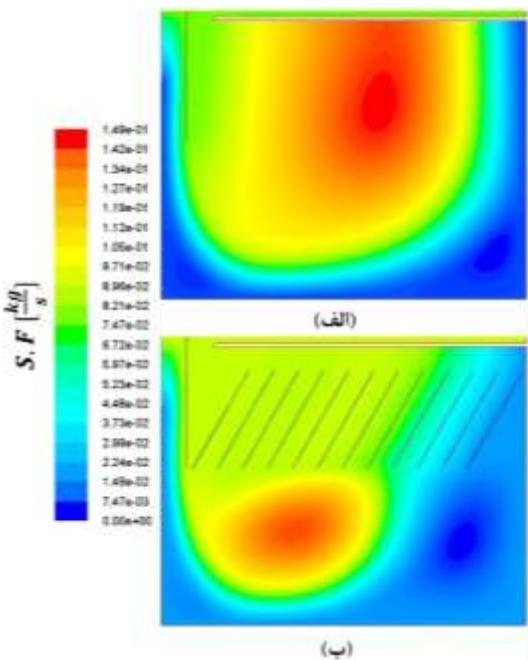

شکل ۶- بازدهی تهشینی ذرات برای تعداد تلاش مختلف

شکل ۷- مقایسه نتایج شبیه‌سازی حاضر و داده‌های آزمایشگاهی [۸]

در شکل ۹ میدان جریان سیال در دو حالت با لاملا و بدون لاملا مقایسه شده است. کمیت C_V برای حالت با لاملا و بدون لاملا به ترتیب $17/5$ و $43/2$ درصد است. این کمیت نشان می‌دهد، حجم ناحیه چرخش در حالت بدون لاملا بیشتر از حالت با لاملا است؛ همچنین مطابق شکل ۹ ناحیه چرخش در حالت بدون لاملا در کل تانک و نزدیک به خروجی است که این موضوع باعث دوباره معلق شدن ذرات ته نشین شده و خروج ذرات از تانک می‌گردد؛ در صورتی که در حالت با لاملا این ناحیه دورتر از خروجی (نزدیک به کف تانک) قرار دارد و ذرات پس از تعلیق فرستاده ته نشین شدن را دارند. برآیند این موارد، کاهش میزان عملکرد حذف ناخالصی تانک را به دنبال خواهد داشت.

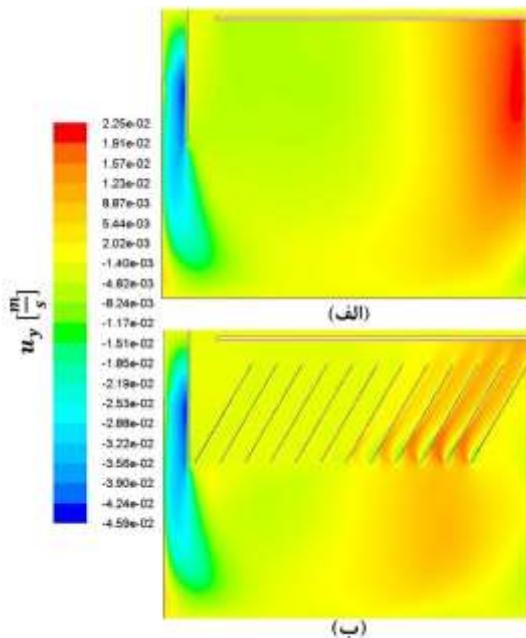

شکل ۹- خطوط جریان برای حالت:
الف) بدون لاملا و ب) با لاملا

شکل ۱۰ انرژی توربولانس جریان در دو حالت با لاملا و بدون لاملا را نشان می‌دهد. در حالت بدون لاملا انرژی جنبشی توربولانسی در کل تانک توزیع شده است؛ در حالیکه وجود صفحات لاملا از نفوذ انرژی توربولانسی جریان ورودی به کل تانک جلوگیری می‌کند؛ در نتیجه بخش کمتری از تانک نسبت به حالت بدون لاملا شامل انرژی جنبشی

سرعت‌سنج صوتی داپلر^۱ انجام شده است. در شبیه‌سازی حاضر مدل توربولانسی $4 - k - \epsilon$ به منظور مدل‌سازی آشفتگی جریان استفاده شده است. نمودار سرعت شبیه‌سازی شده و نتایج آزمایشگاهی مورد نظر که در شکل ۷ نشان داده شده‌اند، با یکدیگر مطابقت خوب و مناسبی دارند.

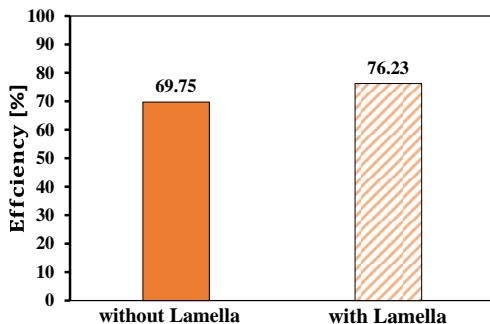
۴-۳- نتایج شبیه‌سازی و مطالعه تانک ته‌نشینی
شکل ۸ سرعت سیال در راستای z را برای دو حالت با لاملا و بدون لاملا نشان داده است. وجود لاملا از میزان سرعت سیال در راستای z می‌کاهد که مهمترین عامل در خروج ذرات از تانک و کاهش میزان عملکرد حذف ناخالصی تانک می‌باشد؛ همچنین مطابق شکل ۸ صفحات شبیدار باعث اشغال بخش کمتری از فضای تانک با سرعت در راستای z بالا می‌شود و بیشینه سرعت بالاوندگی کاهش پیدا کرده است. مجموع موارد ذکر شده، باعث کاهش میزان خروج ذرات از تانک می‌شود و در نتیجه بازدهی حذف تانک ته‌نشینی افزایش پیدا می‌کند.

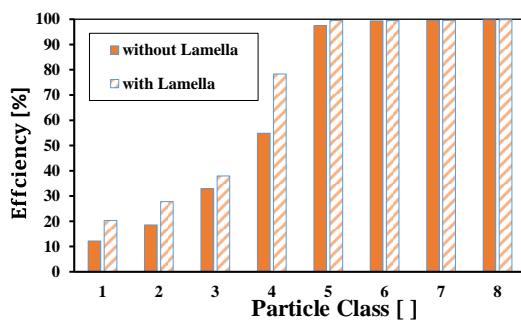
شکل ۸- توزیع سرعت در راستای z برای حالت:
الف) بدون لاملا و ب) با لاملا

^۱ Acoustic Doppler Velocimeter

بازدهی بهتری دارند. وجود صفحات لاملا بازدهی تهشینی کلاس ۴ (ذرات ۵۰-۲۵۰ میکرون) را به میزان ۲۳/۵۱ درصد افزایش می‌دهد و این کلاس ذرات، بیشترین تاثیر را از وجود لاملا می‌گیرد. در این محدوده مکانیزم اصلی و حاکم، نیروی گرانش است. در کلاس‌های پایین تر و ذرات ریزتر، تأثیر این مکانیزم کاهش پیدا می‌کند، در نتیجه مشاهده می‌شود با کاهش قطر، تهشینی کاهش پیدا می‌کند و پخش آشفتگی اهمیت پیدا می‌کند. این کاهش مکانیزم گرانش تا جایی ادامه پیدا می‌کند که اثر و نیروی گرانش وارد بر ذره قابل صرف نظر می‌شود و نیروی براونی اهمیت پیدا می‌کند و خارج از ناحیه عملکردی تانک‌های تهشینی است، این ناحیه تقریباً از قطر ۵ میکرون آغاز می‌شود.

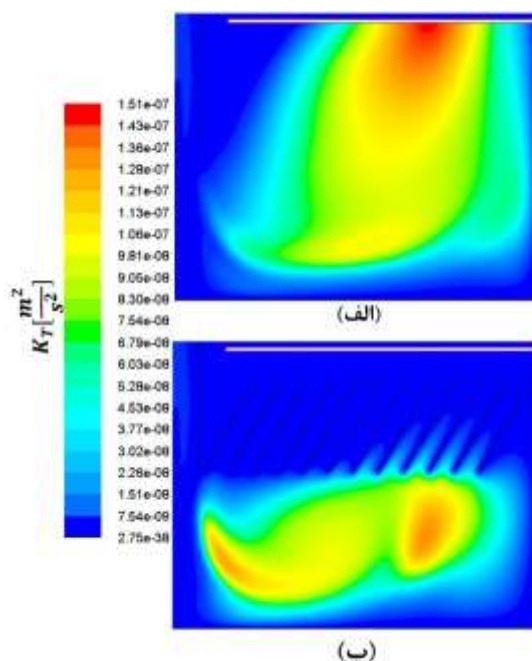
شکل ۱۱- بازدهی تهشینی برای دو حالت با لاملا و بدون لاملا

شکل ۱۲- مقایسه بازدهی تهشینی برای کلاس مختلف ذرات در دو حالت با لاملا و بدون لاملا

شکل ۱۳ توزیع غلظت در راستای طولی تانک (راستای x) در دو حالت با لاملا و بدون لاملا را نشان می‌دهد. مطابق شکل ۱۳، وجود لاملا باعث افزایش غلظت ذرات (فاز ثانویه)

توربولانسی بالا می‌شود(مطابق شکل ۱۰). این موضوع شرایط تهشینی مناسب (شرایط آرام) را برای ناخالصی موجود در جریان مهیا می‌کند؛ همچنین کاهش انرژی توربولانسی از تعليق دوباره ذرات تهشین شده نیز جلوگیری می‌کند.

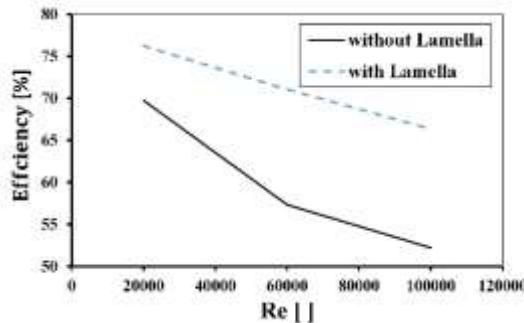

شکل ۱۰- کانتور انرژی جنبشی توربولانسی برای حالت (الف) بدون لاملا و (ب) با لاملا

شکل ۱۱ بازدهی تهشینی در دو حالت با لاملا و بدون لاملا را نشان می‌دهد. وجود صفحات لاملا، باعث کاهش بیشینه سرعت بالاروندگی در داخل تانک تهشینی می‌شود؛ همچنین انرژی توربولانسی جریان داخل تانک تهشینی کاهش پیدا می‌کند و شرایط برای فرآیند تهشینی (جریان آرام) مهیا می‌شود. علاوه بر این، میزان ناحیه چرخش جریان در کل تانک نیز کاهش پیدا می‌کند و از چرخانی ذرات تهشین شده جلوگیری می‌شود. مجموع این عوامل تأثیرگذار، باعث بهبود عملکرد تهشینی تانک به میزان ۶/۴۷ درصد می‌گردد.

در شکل ۱۲ بازدهی تهشینی برای هر یک از کلاس‌های ذرات برای دو حالت با لاملا و بدون لاملا، نشان داده شده است. کلاس ذرات ۱ تا ۵ که در حالت بدون لاملا دارای بازدهی تهشینی زیر ۹۹ درصد هستند، در حضور لاملا

۹/۸۳ درصد شده است. این کاهش بازدهی نسبت به رینولدز ابتدایی (رینولدز ۲۰۰۰۰)، به میزان ۱۲/۸۹ درصد است. استفاده از لاملا منجر به پایدارتر شدن میزان عملکرد حذف ذرات تانک تهشینی با تغییر در سرعت ورودی جریان (افزایش دبی وارد شده به تانک تهشینی) می‌شود و تانک رفتار مطمئن‌تری در برابر نوسانات بار ورودی از خود نشان دهد.

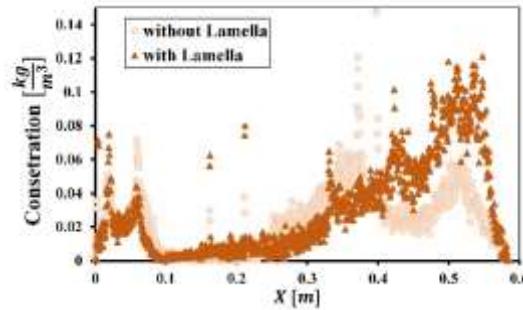

شکل ۱۴- بازدهی تهشینی در رینولدزهای مختلف برای دو حالت بدون لاملا و با لاملا

در شکل ۱۵ بازدهی تهشینی برای کلاس ذرات مختلف در دو حالت بدون لاملا و با لاملا با یکدیگر مقایسه شده‌اند. با توجه به شکل ۱۵ می‌توان دریافت، با افزایش رینولدز جریان ورودی، کلاس ذرات ۱ تا ۳، در حالت بدون لاملا و با لاملا، افت میزان بازدهی حذف دارند، ولی این افت بازدهی بین سه رینولدز مختلف آنچنان متفاوت نیست، همچنین کلاس ذرات ۶ تا ۸ در رینولدزهای مختلف و در دو حالت بدون لاملا و با لاملا، دارای بازدهی حذف ۱۰۰ درصد هستند؛ اما دو کلاس ذرات ۴ و ۵ بیشتر تحت تاثیر دبی جریان ورودی هستند (با توجه به شکل ۱۵). کلاس ۵ در رینولدز ۲۰۰۰۰ دارای بازدهی پیدا می‌کند و باعث می‌شود، در خروجی جریان از تانک تهشینی ذراتی با قطر ذرات ۵۰ تا ۱۰۰ میکرون مشاهده شود.

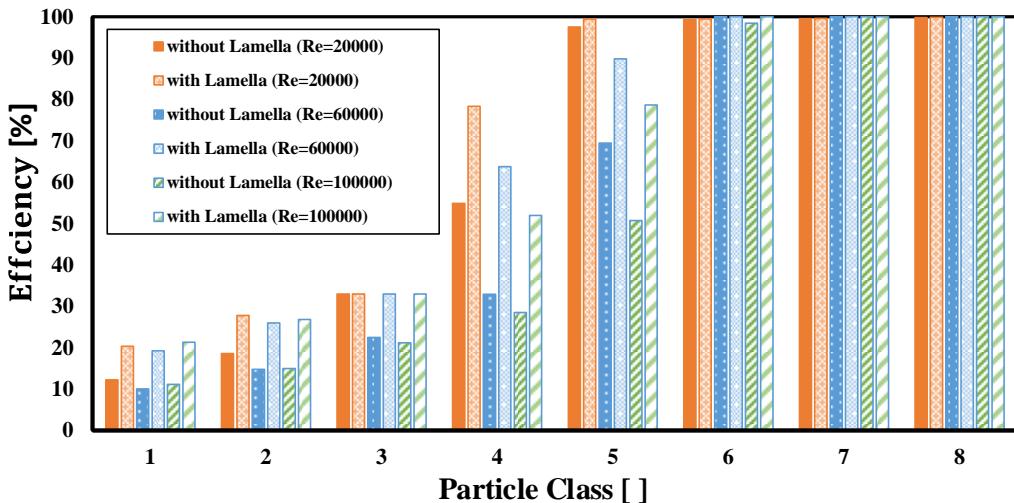
به منظور بررسی تاثیر زاویه لاملا بر عملکرد تانک تهشینی، سه نوع لاملا با زاویه‌های مختلف (زاویه Lamella 52، 60 و Lamella 45) با یکدیگر مقایسه شده‌اند. شکل ۱۶ بررسی بازدهی تانک را در زوایای مختلف نشان می‌دهد. مطابق شکل ۱۶ لاملا با زاویه ۴۵ درجه بیشترین

در کف تانک و موجب بهبود تهشینی شده است؛ همچنین مقایسه بین دو حالت نشان می‌دهد، توزیع غلظت در حالت بالاملا هموارتر از حالت بدون لاملا است. در حالت بدون لاملا، نمودار توزیع به غیر از ورودی تانک که در ابتدای نمودار می‌باشد، دو نقطه بیشینه دارد؛ اما در حالت با لاملا تنها یک نقطه وجود دارد. بیشینه سمت راست نمودار مربوط به تاثیر دیواره عمودی تانک است؛ زیرا ذره نمی‌تواند روی دیواره قرار بگیرد و سقوط می‌کند. در حالت بدون لاملا بیشینه‌ای که در وسط تانک ایجاد شده است، ناشی از خطوط میدان جریان و ماهیت توربولانسی جریان است. وجود صفحات از توربولانس جریان می‌کاهد و در نتیجه گرادیان غلظت کمتر خواهد بود که از خواص جریان تاثیر مستقیم می‌گیرد.

شکل ۱۳- توزیع غلظت در راستای طولی تانک در دو حالت با لاملا و بدون لاملا

به منظور بررسی تاثیر سرعت ورودی بر عملکرد تانک تهشینی، شبیه‌سازی در سه رینولدز مختلف ورودی (رینولدزهای ۲۰۰۰۰، ۴۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰۰) با هم مقایسه شده است. شکل ۱۴ تاثیر سرعت ورودی برای دو حالت بدون لاملا و با لاملا را نشان می‌دهد. در واقع افزایش سرعت باعث کاهش بازدهی تهشینی ذرات می‌شود؛ زیرا افزایش سرعت به منزله افزایش مومنتوم جریان است و در نتیجه به ذره نیروی بیشتری وارد خواهد شد و این عامل موجب تهشین شدن کمتر ذره می‌شود. نکته دیگر در مورد شکل ۱۴، اختلاف بین حالت رینولدز ۲۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰۰ است. اختلاف در این حالت برای دو رینولدز برابر با ۱۷/۵۵ درصد است؛ به عبارتی با افزایش رینولدز میزان بازدهی نیز به میزان ۲۵/۱۶ درصد کاهش پیدا می‌کند. در حالت با لاملا نیز، افزایش سرعت باعث افزایش مومنتوم جریان و کاهش بازدهی به میزان

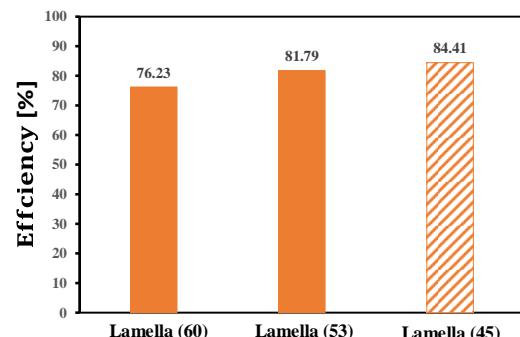

شکل ۱۵- بازدهی حذف کلاس‌های مختلف ذرات برای رینولوزی‌های ورودی مختلف در حالت بدون لاملا و با لاملا

۴- نتیجه‌گیری

تانک‌های تهشینی یکی از تکنولوژی‌های پرکاربرد به منظور تصفیه آب‌های صنعتی بهشمار می‌روند. پژوهش حاضر با بهره‌گیری از ابزار CFD و مدل فاز گسسته (DPM) به تحلیل جریان حاوی ذره داخل تانک تهشینی می‌پردازد؛ همچنین با توجه به کسر حجمی ذرات ورودی به تانک، کوپلینگ دو طرفه (تأثیر جریان روی ذرات و بالعکس) در نظر گرفته شده است. تحلیل و بررسی پارامترهای تاثیرگذار بر تانک تهشینی مجهز به لاملا نشان می‌دهد، استفاده از لاملا باعث ایجاد تغییرات در میدان جریان داخل تانک تهشینی می‌شود. این تغییرات که شامل کاهش سرعت جریان در راستای y ، کاهش حجم ناحیه چرخش و کاهش میزان انرژی توربولانسی میدان جریان است، باعث بهبود عملکرد تانک تهشینی می‌شود. استفاده از لاملا بازدهی حذف ناخالصی تانک تهشینی را به میزان $6/47$ درصد افزایش می‌دهد. سرعت ورودی به تانک‌های تهشینی مشخصه‌ای مهم و تاثیرگذار بر عملکرد آنها است. بالا بودن میزان سرعت ورودی به تانک، کاهش بازدهی را به دنبال دارد. نتایج نشان می‌دهد، افزایش سرعت ورودی به تانک باعث کاهش بازدهی می‌شود؛ در صورتی که استفاده از لاملا از روند کاهش میزان بازدهی در این شرایط جلوگیری می‌کند ($12/89$ به $25/16$ درصد) و عملکرد تانک را بهبود می‌بخشد. با توجه به دبی ورودی متغیر جریان در کاربردهای واقعی و صنعتی، استفاده از صفحات شبدار منجر

بازدهی را به میزان $84/41$ درصد دارد و این مقدار نسبت به حالت لاملا با زاویه 60° درجه به میزان $8/18$ درصد بهبود پیدا کرده است. صفحات شبدار با زاویه کمتر، خطوط جریان را بیشتر تغییر می‌دهند و از میزان مومنتوم در راستای y می‌کاهد. به عبارتی ذره تحت تاثیر جریان بالارونده در تانک، در صورتیکه در معرض مسیر جریان مستقیم به سمت بالا قرار بگیرد، احتمال تهشینی آنها کمتر می‌شود؛ زیرا نیروی مومنتوم ناشی از جریان بیشتری به آن در راستای y وارد می‌شود. کمتر شدن لاملا با زاویه با کاهش مومنتوم سیال در راستای y ، نیروی جریان به سمت بالا را می‌کاهد و در نتیجه ذره بهتر تهشین می‌شود.

شکل ۱۶- بازدهی لاملا برای زوایای مختلف 53° ، 60° و 45° درجه

علائم یونانی	به ثبات در عملکرد و بازدهی تانک تهشیینی می‌شود که در نتیجه سیستم تصفیه آب در برابر نوسانات جریان ورودی واکنش پایدارتری خواهد داشت. نتایج شبیه‌سازی نشان می‌دهد، کمتر شدن زاویه صفحات شبیدار به علت کاهش میزان مومنتوム جریان در راستای y ، باعث بهبود عملکرد تانک تهشیینی می‌شود و افزایش $8/18$ درصدی میزان بازدهی را در پی دارد.
ρ	kg/m ³
U	ویسکوزیته، kg/m.s
ε	نرخ اتلاف انرژی آشفته، m ² /s ³
α	کسر حجمی
μ_{eff}	لزوجت دینامیکی مؤثر سیال، m/s
ζ	عدد تصلdfی بل توزیع طبیعی
A	مساحت، m ²
u	سرعت، m/s
u', v', w'	سرعت، m/s
k	انرژی جنبشی آشفته، m ² /s ²
G	نرخ تولید انرژی توربولانسی
$C_{1\varepsilon}, C_{2\varepsilon}, C_{3\varepsilon}$	ثوابت مدل توربولانسی
R_ε	انحنای ناگهانی جریان
u_r	بردار سرعت نسبی ذره و سیال، m/s
U	سرعت متوسط، m/s
S_{dp}	چشمeh فازگسسته
P	فشار، N/m ²
m	جرم، kg
F	نیرو، N
C	غلظت، kg/m ³
g	شتاب گرانش، m/s ²
d	قطر
C_d	ضریب اصطکاکی
Q	دبی سیال، m ³ /s
Re	عدد بدون بعد رینولدز
Fr	عدد بدون بعد فرود

۶- منابع

- [۱] پورموید ع، رحمتی ر، برخورداری ه (۱۳۹۶) آنالیز تولید آنتروپی موضعی برای یک آب شیرین کن خورشیدی شبیدار یک طرفه (بررسی عددی). مجله علمی پژوهشی مکانیک سازه‌ها و شاره‌ها ۲۷۹-۲۹۱.
- [۲] پورموید ع، رحمتی ر، غلامی م (۱۳۹۷) یک مدل جدید برای جریان دو فازی درون یک آب شیرین کن خورشیدی اصلاح.

- شده با یک لایه متخلخل. مجله علمی پژوهشی مکانیک سازه‌ها و شاره‌ها، ۱۴(۱)، ۱۷۱-۱۸۲.
- [14] Deldar S, Jafarian Dehkordi A, Kharinezhad Arani HJTPNMS (2018) Investigating the effect of flow entrance and existence of baffle on sedimentation efficiency using Discrete Phase Model (DPM). 6: 29-36.
 - [15] Saleh AM, Hamoda MF (1999) Upgrading of secondary clarifiers by inclined plate settlers. Water Sci Technol 40(7): 141-149.
 - [16] Sarkar S, Kamalya D, Mal B (2007) Effect of geometric and process variables on the performance of inclined plate settlers in treating aquacultural waste. Water Res 41(5): 993-1000.
 - [17] Salah AL-kizwini R (2015) Improvement of sedimentation process using inclined plates. Mesop Environ J 2(1): 100-114.
 - [18] Gouesbet G, Berlemon AJPIE, Science C (1999) Eulerian and lagrangian approaches for predicting the behaviour of discrete particles in turbulent flows. 25(2): 133-159.
 - [19] Mahdavimanesh M, Noghrehabadi A, Behbahaninejad M, Ahmadi G, Dehghanian MJLSJ (2013) Lagrangian particle tracking: Model development. 10(8s): 34-41.
 - [20] Song G, Song B, Guo Z, Yang Y, MJM Song (2018) Separation of non-metallic inclusions from a Fe-Al-O melt using a super-gravity field. 49(1): 34-44.
 - [21] Odar F, Hamilton WSJJOFM (1964) Forces on a sphere accelerating in a viscous fluid. 18(2): 302-314.
 - [22] Choudhury D (1973) Introduction to the renormalization group method and turbulence modeling. Fluent incorporated.
 - [23] Graham D, James PJIJOMF (1996) Turbulent dispersion of particles using eddy interaction models. 22(1): 157-175.
 - [24] Hendricks DW (2006) Water treatment unit processes: physical and chemical. CRC press.
 - [25] Jover-Smet M, Martín-Pascual J, Trapote AJW (2017) Model of suspended solids removal in the primary sedimentation tanks for the treatment of urban wastewater. 9(6): 448.
 - [3] Plum V, Dahl CP, Bentsen L, Petersen CR, Napstjert L, Thomsen N (1998) The actiflo method. Water Sci Technol 37(1): 269-275.
 - [4] Tarpagkou R, Pantokratoras A (2014) The influence of lamellar settler in sedimentation tanks for potable water treatment—a computational fluid dynamic study. Powder Technol 268: 139-149.
 - [5] Ueberl J, Hager WH (1997) Improved design of final settling tanks. J Environ Eng 123(3): 259-268.
 - [6] Asgharzadeh H, Firoozabadi B, Afshin H (2011) Experimental investigation of effects of baffle configurations on the performance of a secondary sedimentation tank. Scientia Iranica 18(4): 938-949.
 - [7] Goula AM, Kostoglou M, Karapantsios TD, Zouboulis AI (2008) The effect of influent temperature variations in a sedimentation tank for potable water treatment—A computational fluid dynamics study. Water Res 42(13): 3405-3414.
 - [8] Tamayol A, Firouzabadi B (2006) Effects of turbulent models and baffle position on the hydrodynamics of settling tanks.
 - [9] Tarpagkou R, Pantokratoras A (2013) CFD methodology for sedimentation tanks: The effect of secondary phase on fluid phase using DPM coupled calculations. Appl Math Model 37(5): 3478-3494.
 - [10] Liu Y, Zhang P, Wei WJD, Treatment W (2016) Simulation of effect of a baffle on the flow patterns and hydraulic efficiency in a sedimentation tank. 57(54): 25950-25959.
 - [11] Shahrokh M, Rostami F, Said MAM (2013) Numerical modeling of baffle location effects on the flow pattern of primary sedimentation tanks. Appl Math Model 37(6): 4486-4496.
 - [12] Ramin E et al. (2014) A new settling velocity model to describe secondary sedimentation. 66: 447-458.
 - [13] Gkesouli A, Stamou AJEW (2017) CFD modelling of wind effect on rectangular settling tanks of water treatment plants. 58: 61-67.